

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 8.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročilne se upravištvo ne ostra.

EDINOST

Oglas in oznanila se račune po 8
vračila v potitu; za naslove z debet
škami se plačuje prostor, kolikor bi
obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd.
se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici
Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti
frankovano, ker nefrankovana se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate pro-
simo upravništvo v ulici Carintia 28.
Odprte reklamacije so prosto poštno.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je m.č.

„Nejasni“ naši pojmi.

III.

Obljubili smo, če enkrat spregovoriti — upamo, da v zadnje — o tisti znani stvari imenovanja članov proračunskemu odseku državnega zbora, o odnosu o nezadostnem zastopstvu jugoslovanske zveze v preimenitnem odseku tem.

Predno pa spolnimo to obljubo svojo, poseči nam je nazaj do zadnjih naših razmotrivanj, koje smo napisali pod gorenjim naslovom.

Pri zaključku zadnjega našega članka odgovarjati nam je bilo častitemu „Slovenec“ na podtikanja in očitanja, ki so toli ničeva, da bi jih ne bili nikdar pridakovali in se nam vidijo kot pojav nekako otročje jezice. Častiti „Slovenec“ menil je izvestno, da nam je — očitajoč nam, da upotrebljujemo njega „politični pregled“ — založil zaušnico, ki mora zrušiti vsaj polovico ugleda lista našega pred slovenskim občinstvom; v resnici pa je mahnil — po zraku; in izvestno ni dosegel plemenitega svojega namena. S tem pa nismo zadovoljni: orožje, koje je častiti „Slovenec“ zavihtel proti nam, ne da bi nas bil zadel, pobrali smo lepo in je — ker je bilo dokaj skrhano — lepo nabrusili ter mu hočemo danes poplačati istim, a dokaj bolje nabrušenim orožjem — katerim nas je on „dohljal“ — („dohljanje“ gre namreč častitemu „Slovenec“ posebno v slast.)

Povejmo torej svojo. Bodimo milosrdni ter pritegnimo menenju našega nasprotnika: postavimo se na „Slovenčev“ stališče in recimo, da je res greh uporabljati politične vesti drugih listov za svoj lastni „politični pregled“. Ali potem je potrebno, da smo dosledni in storimo korak dalje po poti svojega argumentovanja: ako je res greh, uporabljati po-

litične vesti drugih listov za lastni „politični pregled“ — koliko večji, neodpustljiv greh je, ako se vesti kacega drugega lista prijavljajo kot lastni „izvirni“ dopisi! In ta greh ima častiti „Slovenec“ na svoji duši. Kdor ne verjame, vzemi v roko 19. številko „Naše Sloga“ z dne 7. maja t. l. in „Slovenca“ 110. številko z dne 16. maja, primerjaj potem „Slogina“ vest „Slovenski svečenici Istre“ se „Slovenčevim“ „izvirnom“ dopisom „iz Pulja“ in uveriš se, da je „Slovenčev“ dopis le gol prepis, oziroma ponatisek „Slogine“ vesti. Gosp. „dopisnik“ vrgel je sicer vmes par svojih besedi, vse drugo je pa prepisal doslovno, ne da bi vir navel, kje je zajemal! Vidite torej: vsak pred svojim pragom! — Menenje naše sicer je, da mi „Slovenci“ pri skromnih svojih razmerah ne bi smeli biti mej seboj toli rigorozni in si očitati vsako malenkost; ali ker „Slovenec“ hoče uporabljati take smešno priliko, da bi nas krcal po prstih, prisiljeni smo, da se branimo. —

Mladočehi! Dá, tudi o Mladočehih govoriti nam je zopet dana. Čudno, čudno: v Pragi, na Dunaji, v Gradcu in v — Ljubljani, povsodi in vsakega dne stavlja jih pod nič; z vseh strani, na vse pretege in v vseh mogočih variacijah zatrjuje se nam, da so Mladočehi osamljeni, da se jih vse izogiblje, da jih nikdo ne uvažuje, da nimajo absolutno nikake veljave, a pri vsem tem je ni politične razprave — naj pa že vzamemo v roke liberalen ali klerikalen, nemák ali slovansk časopis —, da jej ne bi bilo pridejenega nekoliko mladočehskega masla. Na vrabce se ne strelja s kanoni — in zato menimo, da različne te gospode lastno postopanje nasprotuje lastnim njihovim trditvam: zatrjujoči, da Mladočehov nikdo ne poštevava, poštevajo jih oni sami, pišeči dolge razprave o resničnih ali na-

mišljenih namerah zastopnikov naroda češkega.

Kakor smo iskreni prijatelji solidarnosti vsega avstrijskega Slovanstva, vendar menimo, da moramo mi Jugoslovani moč triti odnošaje svoje do družih slovanskih plemen se svojega, specifično jugoslovanskega stališča. Tega nam nikdo ne sme šteti v greh, ako pomisli, da pri nas ne gre za to, ali napredajemo v hitrejšem ali počasnejšem tempu, ampak nam tu doli — osobito pe Slovence — gre za kožo: nam visi življenje na jedni sami niti.

Najsilnejše svoje potrebe poznamo in občutimo mi sami: zato pa gre jugoslovanskim glasilom prva beseda, kedar govorimo o potrebah teh. In tako gre tudi prva beseda jugoslovanskim glasilom, ko treba razmotrivati razmerje, v koje naj bi stopili do naroda češkega, o odnosu do njega zastopnikov. Načelo to bilo nam je voljavno, presojojodim taktiko državnih poslancev naših. Drugače dela „Slovenec“. Njemu zadoščajjo štirje konservativni češki listi, da se nanje opira. „Slovenec“ sicer trdi, da listi ti pišejo na podlagi javnega menenja; nam pa se zdi — oprostite! — nekoliko drzno, ako v ožgled tako sijajnem zmagam, kakoršne so si na vsej štiti privojevali Mladočehi, trdite, da je javno menenje na nasprotni strani. Umestno bi bilo, ako bi tudi „Slovenec“ v prvi vrsti poštevval jugoslovanske liste, ko sodi in obsoja Mladočeha. Vsaj bi rad — to vemo —, ali ne more, ker se ob tem uprašnji nikdo žnjim ne vjema.

Mladočehi niso zakrivali nejasne bodočnosti in ne treba jim na tem groziti; ampak še hvaležni jim moramo biti — kakor je dobro rekel Zaderski „Narodni List“ —, da je valed njihove inicijative grof Taaffe odpečatal knjigo, v katerih se skrite namero vladajočih krogov.

Veseli nas, da nam „Slovenec“ pritrjuje glede na to, kar smo rekli o češki duhovščini. S to izjavo „Slovenčev“ zrušajo se — kakor se hitro zrušijo male hišice, koje drobnimi kamenčki gradijo mali otročiči — vse deklamacije o brezverstvu Mladočehov v obče. Ne moremo pa prav verjeti trditvi „Slovenčev“, kakor bi se rodoljubna češka duhovščina že kesala svojega postopanja, kajti uverjeni smo, da stoje v vrsti čeških duhovnikov pametni in razsodni možje, ki se niso kar slepo pridružili Mladočehom, ampak so imeli v to tehtne vzroke. Izjave posamičnih listov nikakor niso kakor skala trden dokaz, kajti tudi mej češko duhovščino izvestno niso — kakor nikjer drugod — vsi jednega menenja.

Na očitanje, da se je „Edinost“ pridružila onim, ki rabijo pojem „klerikalizma“, da bi odrekli duhovščini pravice, sodelovati v javnem življenju, odgovorili smo že zadnjič. „Trapili“ in „strašili“ pa še nismo nikogar, ker menimo in se nadejamo, da mej našimi naročniki nimamo tako nerazsodnih ljudi, ki bi se dali trapiti in strašiti.

Žal nam je, da ne moremo danes zavrniti. Ali spis nam je toli narasel, da ni mogoče že danes odgovoriti ob zadevi, koje omenjamo pričetkom tega članka. Torej prihodnjič. —

Poročilo

legitimacijskega odseka ob volitvi jednega državnega poslanca za kmečke občine sodnih okrajev istrskih: Poreč, Matavun, Buje, Koper, Piran, Buzet, Vodnjan, Pulj in Rovinj.

K volitvi tega poslanca, izvršivši se dne 4. marca na volišči v mestu Koprju, došlo je 88 od 89 volilnih mož. Od teh je oddalo glasove svoje 65 za dra. Laginjo, 23 za dra. Tomaža Ver-

dal, ta neče čakati, če bi šlo tudi za kožo. Ustreže se brž želji moji, za kar bodi vsem onim gostoljubnim i požrtvovalnim ljudem izrečena prav cifrasta zahvala. Sedeva z voznikom na voz i odrineva proti Sežani. Po poti govorila sva prav po svetopisemski: ja, ja, ne, ne; vse drugo se nam je zdelo od greha. Jaz sem premišljeval dosedanje tavanje svoje, voznik moj pa gotovo šepavo vreme, kajti večkrat se je ozrl proti nebu liki kokoš, kadar pije. Pripeljavi se v Sežano jel sem dihati sveži zrak, kajti prepričan sem bil, tu bo mojega samotarenja konec. Ni me varalo prepričanje moje: na postaji našel sem milega mi prijatelja, kojega so vodile jednake misli, jednaki blagi nameni v stolico Primorske. V začetku sva bila sama; vzradostil sem se, ko se pridruži nama železnični uradnik ter se pogovarja prijazno v lepem našem materinem jeziku. Sprevidim brž, da Sežana še ni tako narodno spridena, kakor jo opisujejo, da-si do sedaj nisem imel nikakih simpatij do nje, ker so mi račun pred štirimi leti preveč zasolili. Pa to naj že bo, saj morajo vsi ljudje živeti! Kmalu nas je bilo več. Navadne ceremonije pri predstavljanji so kmalu minile. Stal sem naenkrat tru mej več evetkami. Kmalu prisopiha vlak, koji je pripeljal ljube mi tovariše. Zdaj pa že sme deževati, da sem le pričakal

PODLISTEK.

Še nekaj.

(Konec.)

Ko sem se tako malo poživil, hotel sem prositi priča, da se malo osnašim, kajti vsak las na bradi je imel svoj malen kanec. Same maščobe sem se kar svetil.

Ne bodi siten v ptuji hiši, rečem samemu sebi, i pograbilim neko zamazano brisalko ter si obrišem roki, češ, drugo že spere i očisti dež.

Ko le ni nehalo liti, jamem ženici praviti neko pripoved, da se je občutljiva ženica kar solzila. Zdaj je pravi čas, mislim si! Izustim res prošnjo, bi mi-li ne hotela posoditi kacega dežnika; obočam jej ga pustiti v Štorijah, kjer jej je najbolj na roko, ali pa, kjer želi.

Po dolgem iskanji i preobrsčanju poroči se nama vendar, da sva v kotu za neko orehovo škrinjo dobila vendar neko stvar, ki je bila le na pol podobna našim kráčanskim dežnikom. Starka se izgovarja, da je vse druge že oddala; verjel sem jej, kajti po povedani prigodbi dala bi mi bila srce iz prsij.

Dober bo! dejal sem; mislil si pa: ti ne privomaš z menoj v Štorije. Poplačam svojo „cirenko“ i jo vdarim po tistih zajčjih

križ-potih proti Štorijam. V dveh vaseh iskal sem kako kljuse, a vse zaman! Prepričal sem se po jako obeljenih i zabeljenih jajcih, da se tam ljudje bolj pečajo s kravjo kakor konjerejo. Vse svotnike sem prosil, da bi nehali deževati, da bi vsaj tega strašila ne nosil do ljudi.

Pomagale so vroče moje molitve ter rešeni so bili odkriti i pokoja potrebni udje mojega varuha. Deževati je toliko ponehalo, da sem mogel varuha svojega vsaj k sebi stisniti, da ni bilo treba kazati vsemu svetu njega golih udov. V znožji hriba zapazim ženico. Pospešim korake, da bi jej oddal to podobo, koja je bila vse prej kakor dežnik. Smola že spet! Starka, malenkost moja zagledavši, obrne mi hrbet ter jo hoče kreniti stransko pot. Ti mi ne uideš, rekel sem. Pospešim korake, dojdem jo s prošnjo, naj mi stori uslugo i izroči kos tega strašila gori v krčmi. Starka, videča, dá se da tudi se škrici pogovarjati, jame mi besedičiti a najšla je v meni jako revnega poslušalca. Udarim jo, oproščen posojenega spaka, po cesti proti Štorijam. Premišlujem, da človek za smolo rojen, ima smolo. Same belolase ženice! Da bi že prišel kakov širokopleči možak, s kojim bi so dala kakova ziniti. Nebo mi tudi tega ni privoščilo! Korakaje dalje po Raški cesti, zapazim kamen, na kojem je stalo na jedni strani „per Go-

gottinija. Na volišče v Vodnjanu došlo je vseh 44 volilnih mož; od teh je glasovalo 13 za dra. Laginja, 29 za dra. Vergottinija. Na volišče v Poreču došlo je 65 volilnih mož od 68; 9 volilnih mož pa ni smelo voliti. Tu je dobil dr. Laginja 15 in dr. Vergottini 41 glasov.

Skupno sta torej dobila dr. Laginja in dr. Vergottini vsak po 93 glasov.

Ker je bila enakost glasov, odredil je volilni komisar glavnega volišča v Poreču, da se še istega dne izvrši ožja volitev.

Pri ožji volitvi dobila sta v Kopru: dr. Laginja 65, dr. Vergottini 23 glasov; v Vodnjanu, kjer so zopet dva volilna moža izključili od volitve, dobila sta: dr. Laginja 15 in dr. Vergottini 41 glasov.

Pri tem novem glasovanju dobila sta torej: dr. Laginja 91, dr. Vergottini 93 glasov.

Gledé na to, da absolutna večina znaša 93 glasov, bil je dr. Tomaž Vergottini izvoljen z absolutno večino jednega glasu.

Proti tej volitvi uložili so se trije protesti. —

Protest večih volilcev političkega okraja koperskega govori o volitvi volilnih mož v Pomjanu; protest Josipa Velikanje iz Roverije in večih volilcev političkih okrajev puljskega in poreškega o volitvi volilnih mož v Kopru in o volitvi poslanca v Vodnjanu in Poreču.

Prvi protest odreka pravoveljavnost volitve 12 volilnih mož, vršivše se v Pomjanu dne 23. in 24. februarja. Tu so dobili kandidatje italijanske stranke po 218 in kandidatje nasprotno stranke po 271 glasov. Teh 12 neveljavnih in za dra. Laginja oddanih glasov morali bi po menjenju pritoževalcev odsteti ter jih prišteti za dra. Vergottinija oddanim glasom, vsled česar ta poslednji ni bil izvoljen z večino jednega samega glasu, ampak z večino 13 glasov.

Protest nadaljuje: Volitev volilnih mož določena je bila prvotno na dneva 20. in 21. februarja; župnik iz Marizega pa je izposloval pri c. k. okrajnem glavarstvu, da sta se kot volilna dneva določila 23. in 24. februar. S tem so pridobili dan 22. februarja, ki je bil nedelja, in so se župniki v Pomjanu, Marezigah in Truškah poslužili cerkve in prepovednice, da so vplivali na volilce v korist hrvatske stranke.

Več nego 50 volilcev — pravi protest —, ki so vsprejeli italijansko listo in ki

svojecev! Vse prejšnje zlo bi se že davno pozabilo, da me niso mokre hlače spominjale na krvavi pot. Zakročili smo več komadov narodnih pasmi i tako mej petjem dospeli na tržaško postajo. Nadejal sem se, da mi prinese najdražji prijatelj roko v pozdrav. Tudi tu smola, tudi tu britka ironija! Sprejme nas ogromno število cenjenih tovarišev naših. Pogrešal sem pa pri vzprejemu, tovarišev i prijateljev naših iz Trsta i okolice. Kaj je bilo temu vzrok, mi je še sedaj zagonetka! Morda se jim je prepovedalo, da jim ni smeti pohoditi tovarišev svojih. Sobotni večer bil je koncert, zabavali smo se jako dobro. Mislim si, vsaj sedaj se pogovorim z milim mi prijateljem i učiteljem v tržaški okolici. Tudi tukaj me je misel kruto varala. Prijatelj moj sicer pride k meni, a ne več tak kot nekdanje dnij.

Veljal bi mu izrek:

„Če se ljubiva kot nekdanje dnij, Saj srca k temu treba nij.“

Brž mi je pričel v ne kaj zbranih besedah verižiti o nedolžnem imenu i priimku, koji mu po moji vesti ni stotil nikdar nič žalega. Brž je pokazal, da vse časti, spoštuje, ljubi bolj kakor starega prijatelja. Bog, ne šteje mu tega v zlo, zapeljan je? Toraj tudi tu smola!

Ogledujem okrog, na svoje veliko začudenje zapazim le dve gospici tovarišici iz bližnje Kranjske. Prišli so mi na misel

so zagotovili, da hočejo zanjo glasovati, vrnilo je to listo z opomnjo, da so jim župniki zažugali, da bi vzbudili nevoljo cesarja in si nakopali peklenke kazni, ako bi volili v italijanskem zmislu.

Župnik Gašperšič iz Marezige da jim je dne 22. februarja v svoji propovedi, kazoč na izpostavljeno Najsvetejše, izvalil obljubo, da bodo glasovali v hrvatskem zmislu, vaklikajoč: „Oni, ki bi volili Italijane, teptali bi krščansko vero z nogami in metali cesarju pod noge; prelomili bi svetost prisega in prišli bi v temoto pekla.“

Isto nedeljo da je župnik Vodopivec v Pomjanu v svoji propovedi — sklicevaje se na pastirsko pismo avstrijskih škofov — Italijane proglasil kot prostozidarje, sovražnike Boga, vere in cesarja, ter rotli vernike, da glasujejo proti Italijanom. Ves razburjen izvelkel je izpod svoje obleke sv. razpelo ter je v rokah držé vakliknil: „Ako volite Italijane, vržete sv. razpelo in vero pod noge; ne podelil bi vam sv. obhajila, tudi ko bi bili pri koncu svojega življenja.“

Po volitvah pa je župnik pomjanski vsako nedeljo obdolževal one volilce, ki so volili v italijanskem zmislu, da so kakor Judež prodali dušo svojo za en goldinar, ter da je dal moliti za njih odrešenje. Tudi izpovedati jih ni hotel.

Tudi župnik v Truškah izpostavil je Najsvetejše ter propovedoval slično, kakor župnik v Marezigah.

Jasno je torej, da je mogel tak pritisk vplivati na volilce ter da je odvrnil od italijanske stranke več kot 50 volilcev.

Tudi pri volitvi da se je v zapisniku zabeležil tak protest. Pritoževalci zahtevajo torej, da se volitev 12 volilnih mož Pomjanskih pripozna neveljavno. Potemtakem se mora uničiti teh 12, pri volitvi poslanca oddanih glasov.

K temu opaža legitimacijski odsek, da zadnje omenjeni protest ni razviden iz volilnega zapisnika volilnih mož v Pomjanu. Sicer ni smeti prezreti tega postopanja gg. župnikov, ako je bilo tako, kakor se tu trdi.

Te in slične agitacije morejo res postati take, da kršijo prostost volitve in bi res utegnili biti neveljavna volitev, izvršena po njih vplivom.

Glasovi 12 volilnih mož Pomjanskih so res dvomljivi in nižje deli bodemo izrekli, v koliko da so vplivali na konečni vspeh volitve.

Protest Josipa Velikanje in večih drugih volilcev obrača se proti temu, da so se dovolili prebivalcem bližnje oko-

oni svetopisemski gobovi, ko je božji odrešenik vprašal „kje je pa unih devet“. Po mojem menenju pokazala se je tukaj narodna mladost. Saj so vendar gospice učiteljice na Kranjskem boljše plačane, (kar jim pa, Bog obvari, nikar ne zavidam!) kakor Primorske. Če pa v resnici niso tako mladne, kakor se kažejo, zakaj se tacih zborovanj ne udeležijo.

Nočem pa o tem dalje govoriti, kajti nek jako čislani gospod zatrčil je: raje ko govoriš o nežnem spolu, deni se svetopisemskim sv. Janezom, prst na usta!

Zadnja točka še, koje se mi je dotakniti, je postrežba pri obedu; gotovo imam dosta pristašev, ki mi pritrde, da je bila postrežba res malo prepočasna. Kajti uboga juha romala je toliko časa na mizo, da bi je človek lahko srečen bil, da je kaj zagledal pred seboj. Na to pa v tacih slučajih ni toliko gledati, kajti veliko ljudi potrebuje veliko slug.

Ko se s starim svojim tovarišem napotiva v Miramar, prišla je spet smola na dnevni red.

Čakali smo dolgo, predno dočakamo voza. Ljubeznjive naše spremljevalke so vse storile, da bi nam postregle vozom, a tudi tu ni šlo kakor se je želelo! Naj se mi ne šteje v zlo, da sem navel tu nekoliko nedostatkov. Pri bodočem zborovanju bo, gojim veselo nado, tudi to popravljeno! Smolar.

lice koperske, ki sestavljajo z mestom koperskim jedno občino, 5 volilnih mož namesto samo štirih, koje število bi bilo zadostovalo gledé na število prebivalstva ki znaša pod 2000 duš.

Tu je pripomniti, da po ljudskem štetju z leta 1880 znaša število prebivalstva krajevne občine koperske 10.834 duš; od teh pa odpade na mesto kopersko 8646. Prebivalstvo bližnje okolice šteje torej 2188 duš in temu števila pripoznati je po §. 10. drž. volilnega reda 5 volilnih mož. Ugovor ta torej ne velja.

Nadalje pravi protest, da je bil dr. Madonizza izvoljen volilnem možem in da je tudi volil pri volitvi poslanca, dasi stanuje v mestu in ima v mestni skupini volilno pravico.

To je res, da je bil dr. Madonizza, o katerem liste pravijo, da stanuje v Kopru, izvoljen volilnim možem in da je volil dr. Vergottinija.

Ker pa ni izključeno, da ne bi imel tudi meščan na deželi volilne pravice — in se ga torej sme tudi voliti volilnim možem — in ker dr. Madonizza v volilnih listah mesta koperskega ni naveden kot volilec, mu ni mōči odrekati volilne pravice na deželi.

Dr. gače bi bilo, ako bi bilo dokazano, da dr. Madonizza ne stanuje samo v mestu, ampak da ima tam tudi volilno pravico. Potem seveda bi se moral v zmislu §. 17. odstavek 4. drž. vol. reda omejiti na volilno pravico v mestni skupini.

(Dalje prih.)

Tarif

užitninskemu davku v Trstu.

- Vino v { posodah 1 hektl. gl. 4.—
steklenicah „ „ 8.—
  - Zdrozgalica in vinski mošt . . . . . 3.—
  - Grozdje . . . . . 100 klg. „ 1.50
- Sadni mošt . . . . . 1 hektl. „ 1.—
- Pivo pri uvažanju v obsežju užitninskega davka . 1 hektl. „ 1.—
- Goveja živina nad 400 klg. žive teže . . . . . 1 glava „ 7.—
  - Goveja živina do 400 klg. žive teže . . . . . 1 glava „ 3.50
  - Goveja živina do 120 klg. žive teže ali pa 100 klg., ko je ubita (to so teleta z všteto kožo) . . . . . 1 glava „ 1.30
- Jagnjeta in kozlički žive teže nad 12 klg. ali mrtve nad 10 kilogramov, potem ovce, ovni, kostruni, koze, kozli . . . . . 1 glava „ —.50
  - Jagnjeta in kozlički, žive teže do 12 klg. ali mrtve do 10 klg. . . . . 1 glava „ —.30
- Praščiki do 10 kilogramov žive teže ali 8 kilogramov mrtvi . . . . . 1 glava „ —.50
  - večji praščiki od 10 do 35 klg. žive teže ali mrtvi od 8 do 25 klg. . . . . 1 glava „ 1.—
  - praščiki nad 35 kilogramov žive teže ali 25 kilogramov mrtvi . . . . . 1 glava „ 2.—
- Frišno meso, ali drugi za človeško hrano sposobni frišni deli goveje živine, navedene v tarifni točki 4 a in b, potem od živali tarifne točke 5 a in b, — ako je sploh dovoljen uvoz teh živali — klobase in konservno meso 100 klg. „ 2.50
  - frišno meso in drugi v človeško hrano sposobni frišni deli telet (tarifna točka 4 lit. c), potem praščičev, ako je sploh dovoljen uvoz takega mesa in tacih delov; izvzemši pa slanino in mast, ako sta ločena od mesa . . . . . 100 klg. „ 4.—
  - osoljeno in prekajeno meso . . . . . 100 klg. „ 5.—
  - salami, vsoljeni ali prekajeni jeziki . . . . . 100 klg. „ 6.—
- kapuni, potem gosi v mesecih marc do váttega junija . . . . . 1 glava „ —.25
  - gosi od začetka julija do konca februarja, purani in race . . . . . 1 glava „ —.15
  - kokoši in golobi . . . . . „ —.04

- Jeleni . . . . . 1 glava gl. 3.50
  - divji praščiki nad 17 kilog. in damjeki . . . . . 1 glava „ 3.—
  - divji praščiki do 17 klg., srne, divje koze . . . . . 1 glava „ 1.—
  - zajci . . . . . 1 glava „ —.15
- Razkosana divjačina:
  - jelenovo meso . . . . . 100 klg. „ 4.—
  - drugo razkosano meso „ „ 6.—
- Divja perutnina:
  - fazani, divji petelini, škarjevci . . . . . 1 glava „ —.40
  - leščerke, divje gosi, droplje, gozdni kljunači, divje race, izvzemši race potopivke . . . . . 1 glava „ —.20
  - jerebice, bele jerebice in kotorne, kljunači, izvzemši gozdne . . . . . 1 glava „ —.10
  - liske, race potopivke, divji golobi . . . . . 1 glava „ —.05
  - brinovke, prepelice in druge male ptice, ki se dajo uživati . . . . . 1 glava „ —.02

Opomnje k točki prvi: 1. Umetno vino in na-pol-vino, narejeno v obsežju užitninske érte, podvrženo je obdačenju po določenih postavah z dne 30. marca 1882 (Drž. zak. št. 45 ex 1882). 2. Tudi vino, pridelano v obsežju užitninske érte in iz grozdja, ki je rastle v vinogradih, ležečih v tem obsežju, obdačiti je z 4 gld. na hektoliter; vinski mošt pa, ki je namenjen v neposredno porabo, s 3 gld. na hektoliter. Za vino ali mošt pa, ako se jb izvozi preko užitninske érte, ne plača se nikakega davka. Uredba davščine te izvrši se pōtem naredeb, pri čemer se bode pa po možnosti ozir jemalo na razmere vinogradnikov. 3. Osobam, kupčevajočim z vinom v večji meri v obsežju užitninske érte, dovole se prosta skladišča, toda s potrebnimi pogoji in nadzorovalnimi naredbami v varstvo državnega zaklada.

Opomnja k točki tretji: Za pivo, narejeno v obsežju užitninskega davka, plačati je splošni užitninski davek po obstoječih posebnih predpisih in vrhu tega še 95 kr. na hektoliter. Ako se pivo, narejeno v obsežju užitninske érte, izvozi preko érte, povrne se ta dokladni davek z 1 gld. na hektoliter, ako pošiljatev znaša najmanje ½ hektolitra. Pri izvažanju piva v steklenicah povrne se ta dokladni davek ne glede na to, kje je bilo pivo narejeno, ako pošiljatev znaša najmanje ½ hl. Pošiljatev sme sicer obstojati tudi iz več zabojev, toda odpošiljatelj jim mora biti jeden in isti.

Opomnja k točki četrti: Živa govedina, navedena pod a) in b), se ne obdači pri uvažanju, ampak pri pobijanji. Uredba tega obdačenja izvrši se pōtem naredeb.

Opomnja: Pri uvažanju so davka oproščeni: grozdje do 3 klg., ako ni namenjeno za prirejevanje vina; potem druge davku podvržene stvari v tako neznatni množini, da bi pristojbina z mestno doklado vred ne znašala nad 2 kr. Ako bi so ta olajšava zlorabila, sme se začasno odpraviti takó glede posamičnih osob, kakor celih obmejnih št. št., ali pa določene točk.

Politični pregled.

Notranje dežela.

Državni zbor. Proračunski odsek zapričel je dne 8. junija zopet svoja posvetovanja. Na vrsti je bil dispozicijski fond. Poslanec Heilsberg je izjavil, da člani levice v odseku glasujejo za to točko, da pa to nikakor ne prejedukuje glasovanju njega stranke v plenumu. Posl. Herold je vladi očital, da ne spoštuje poglavitnih točk v programu naroda češkega. Ako se bode tudi v bodoče tako godilo, težko se najde mej narodom češkim strauka, koja bi hotela sodelovati v državnem zboru. Mladošči vedeli bodo uveljaviti pravice svoje, ne da bi ozir jemali na ostale razmere v Avstriji. Posl. Bareuther je izjavil, da bodo nemški nacionalci glasovali proti dispozicijskemu fondu. Grof Taaffe meni, da se je v marsičem doseglo premirje mej strankami, kakoršno želi prestolni govor.

da se rešijo gospodarske in proračunske zadeve. Niti vlada niti stranke pa niso čarobniki. Dispozicijski fond vsprejeli so potem z vsemi proti trem glasom Mladotihov in nemških nacionalcev. Odsek je tega dne dovršil vsa svoja posvetovanja, izvzemši finančno postavbo; ki pride jutri na vrsto. Poslanec Plener je predlagal, da so obrtniki, imejoči le enega ali pa nobenega pomočnika, oproste pridobinskega davka; potem je predlagal postaven načrt, vsled katerega naj bi od 1. junija 1892 naprej najmanjši davkoplačevalci do višjega 5½ gld. ne plačevali izvanrednih dohodkov, kar pa ne bi smelo vskračati njih politične volilne pravice. Finančni minister se sklicuje na rastoče izhodke države in na nevarnost, da bi se vsled predlogov Plenerjevih zdatno zmanjšali dohodki davkov; prosi tedaj, da se mu dovoli časa za promislek. Rezolucija Plenerjeva se vsprejme, posvetovanje ob omenjenem postavnem načrtu se odloži, dokler ne izrečejo posamični klubi svoje menenje o njem.

V seji državnega zbora predložil je minister za notranje zadeve deloma premenjeno postavbo proti pijanosti.

Naredba skupnega ministerstva določuje, da se razveljavijo določila glede izjemnega stanja v sodiškem območju Dunaj-Korneuburg-Dunajsko-Novomesto, koja so se bila izdala leta 1884. Naredbe te se tičejo hišnih preiskav, zaplenjevanja pisem namenjenih društvom, shodov, tiskovin in zatvarjenja brez ukaza sodnika. Naredbe te odpadejo torej, ostanejo pa v veljavi naredbe, s kojimi se iztirali razne osebe, ako se dotičnikom od slučaja do slučaja ne dovoli, vrniti se.

Vnanje države.

V seji italijanske poslanske zbornice dne 8. junija odgovoril je ministerski predsednik Rudini na interpelacijo Barzilajevo radi iztiranja italijanskega časnikarja Cantalupija iz Avstrije; izjavil je, da ne more in ne sme dati nikakih pojasnil. Minister ni niti zahteval z Dunaja pojasnil, kajti tudi on ne bi dovolil, da bi v jedrnatih slučajih druge države zahtevalo pojasnil iz Rima. Vlada avstrijska morala je pač imeti tehtne vzroke, ako je v Trstu prepovedala nabirati denarne prispevke za žrtve eksplozije strelnega prahu. Prijateljstvo Avstrije je tako, da ni niti misliti na zlo voljo. Napis Andreju Hoferju popravil se je na ukaz vlade, kajti tu je govor o možu, v resnici slavem. Hofer je padel za neodvisnost domovine svoje; kakor skazuje vlada vso čast pri Novari in Solferinu padlim Avstrijcem, tako časti tudi Andreja Hoferja.

Finančni minister je izjavil, da deficit prihodnjega proračuna bode znašal 5 milijonov. — V Italiji uvedejo v kratkem novo puško in trde, da je s tem izumom dosežena skrajna meja, koja more doseči moderna tehnika. Mi ne verujemo temu, kajti uverjeni smo, da danes ali jutri kje drugje še kaj „boljšega“ znajdejo. Kdaj bode vendar konec temu večnemu oboroževanju?!

Francoski senat vsprejel je z 208 proti 49 glasom postavni načrt, s kojim se zniža carina na žito.

V Betlehemu nastal je prepir mej Frančiškani in grškimi duhovniki. Pravijo, da je več ranjenih. Grof Montebello, odposlal je Porti radi tega jako ostro noto, v kateri zahteva ostro preiskavo in kaznenje krivecev. Odgovor Portin je ne zadosten.

V Nemčiji narašča agitacija proti carini na žito. Po nekaterih krajih nastata je velika nevolja, ker cena kruha vedno narašča. Socijalni demokratje priredili so v Berlinu na večih krajih shode, pri katerih so najuglednejši njih zastopniki dokazivali, da ni mogoče, da bi i nadalje trajal ta protekcionistiški zistem.

Berlinska „Post“ dobila je, kakor pravi, iz verodostojnega vira vest, da je pred jednem mesecem Francoska poudila

Rusiji zvezo, katero ponudbo pa je Rusija odklonila. Da pa osladi neugodni ta odklon, podelil je car ministroma Freycinetu in Ribotu visoke redove.

Umrlemu bivšemu ministru Bratianu postavijo v Bukareštu spomenik. Kralj je podpisal 25.000 frankov.

DOPISI.

Iz Zgonika. meseca junija. [Izv. dop.] „Pozdravlja Te pri prvem ustupu, udamo zvesto Ti srce!“ Ta napis dičil je 4. junija kaj lepo in ukusno napravljen slavolok na voglu županove hiše blizo župne cerkve. Že izrek ta pové, da nekdo je prvič imenovanega dne našo občino obiskal. Bil je preblagorodni gospod c. kr. okrajni glavar iz Sežane, ki nas je s svojo navzočnostjo osrečiti blagovolil. Imel je ta dan sicer važno opravilo: volitev novega župana; a o tem nečem nič pisati sedaj, le omeniti hočem, da se je v občo žalost odpovedal bivši župan, g. I. Gruđen in na njegovo mesto voljen je g. Jos. Grilanec iz Saleža.

Nekoliko pred določeno uro šel je bivši župan mu naproti do Gabrova. Tu mu razkaže ne ravno prav v redu urejene ceste in poti in prosi ga potrebne pomoči in podpore. Točno ob določeni uri dojde v vas, kjer so ga čakali zbrano županstvo, gg. učitelji z šolskimi otroci in mnogo občinstva. Po nagovoru in pozdravu veleč. g. župnika, zahvali se g. glavar presereno in z ganljivim besedami za sijajen sprejem; kar nastopiti dve deklici in podaste mu vsaka svoj šopek krasnih cvetlic. Radosno sprejme g. glavar šopke in ginjen je bil na tem lepem daru. Ogleдал si je najprej cerkev, potem šolo, občinsko pisarnico itd. Povsod je ali je kaj opazil ali pa svojo zadovoljnost izrekel.

Ko smo slišali, da je preblagorodni gospod S. za glavarja v Sežano namenjen, vskliknil sem: srečna Sežana in celi okraj! Ljubeznjivost tega gospoda treba videti, opazovati, poznati; potem še le ga bo znal, da moral, tudi njegov sovražnik, če bi kakega imel, visoko ceniti. Z največjo natančnostjo, pa tudi z največjo ljubeznjivostjo, skoraj bi rekel z neko fanatično svetostjo, izpolnjuje svoj poklic. Nič ni prisiljenega, nič ošabnega pri njem; pač pa sama krotkost in ponižnost se spozna v njem, saj še z otroci se mu ne zdi preponeževalno kramljati.

Sedaj nam je vse jasno, zakaj je bil v tužni Istri pri Hrvatih in Slovencih tako priljubljen, da so si ga za svojega zastopnika v deželnem zboru izbrali; zato ker je mož pravičen, ker bi bil rad omejil, če ne popolnoma odstranil, grozovite krivice, ki se gode Slovanom v Istri. Ali žrtva je moral biti pri omenjeni volitvi — saj vemo — radi neke visoke obe. Pa nič ne dé, zadoščenje ostane vendar: udanost in hvaležnost naroda.

Očividno je, da ono iskrenost do svojih podanikov ni gospod glavar pustil v Istri, ampak prinesel jo je tudi k nam; saj že v tem kratkem času pridobil si je vso zaupnost in ljubezen prebivalstva Sežanskega okraja. S tužnimi našimi brati v Istri vskliknemo tudi mi Kraševci: **Udamo zvesto Ti srce!**

—e—

Različne vesti.

Osobna vest. Gosp. namestnik, ekselencja Rinaldini bavil se je te dni v Kopru in v Izoli. Spremljan po gospodu okrajnem glavarju Schaffenhauerju pregledoval je državne in občinske urade, šole, industrijalna podjetja itd.

Dr. Tomaž Vergottini odložil je svoj mandat videč, da bi bili jednoglasno uničili njega izvolitev. O zadevi tej spregovorimo prihodnjé.

Gospodarski odsek prešel je u podrobno debato o predlogi, tikajoči se od-

prave tržaške proste luke. Posl. Burgstaller opozarjal je vlado na nevarnost določila izvršilne postave, da je plačati carino za vse ono blago, glede katerega se ne more dokazati, da je iz notranjih dežel. Posl. Schwegel je predlagal resolucijo, vsled katere naj bi se pri nalaganji carine kolikor móči obzirno postopalo in posebno naj bi se dovoljevale olajšave za blago v prodajalnicah na drobno. Finančni minister je zadržal, da se bodo dovoljevale take olajšave, da se Tržačanom prehod do novih razmer kolikor móči olehča. Predloga se potem vsprejme.

Odprava proste luke. „Wiener Abendpost“ objavlja razne določbe glede plačevanja carine za stvari, koje se nahajajo v zalogah z dnem 1. julija, ko se odpravi prosta luka. Dodatno carino plačati je za vse inozemsko blago po avstro-ogerskem carinarskem tarifu. Carino je plačati po nastavljenih pogođeb z onimi državami, ki uživajo največje olajšave. Za blago, došlo iz Rumunije, plačevati je carino, kakoršna je bila dosedaj določena. Nadaljna določila tičejo se obdačevanja sladkorja in žganja in onega blaga, za koje ne treba plačevati dodatne carine. Ustanovi se posebna komisija za odmerjevanje dodatne carine in dodatnega obdačevanje.

O odpravi proste luke tržaške piše praška „Politik“ mej drugim: „Opozarjal sem že večkrat v predalih „Politike“, da je ta po Ogrih prisiljena akcija zelo dvomljive vrednosti. Akcija ta doseže svoj vspeh, utegne pa tudi uničiti jedino večjo tržišče države. Nikdo v Trstu ni mislil, da se prosta luka odpravi kar tako nanagloma. Nič ni dovršenega: niti dela po luki, niti skladišča — čisto nič. O znižanju tarifa na južni železnici ne čujemo še nič, kamo-li o novih železnicah, ki se imajo graditi. Gotovo je le to, da bodo v Trstu, koje mesto je bilo dosedaj mej najcenejšimi cele države, cone grozno poskočile. Trgovino s kavo zadene težek, morda uničljiv udarec. Za velike trgovce stvar še ni tako huda; ako ni drugače pospravijo svoje stvari ter se presele kam drugam. Kaj pa naj store oni, ki se ne morejo preseliti? Kako naj ti žive? To pa se dotika tudi visoke politike, kajti ni smeti pozabiti, da iredentovci in slabo misleči so v Trstu „signori“ in nižje ljudstvo in mali ljudje so „austriacanti“. Ako se tem onemogoči življenje, ne ostane to brez posledic tudi v plitvičem pogledu. Pereče vprašanje tega trenutka je, kako preprečiti katastrofo, pretečo malim ljudem. Bližaja bodočnost prinese dvojni bič: pomanjkanje dela in silno dragino. Kako živeti? Ne gre-li to gospodom na Dunaji nikakor v glavo?!

Znani učitelj Juraj Bonin, kateri si je že pridobil neverljivega zasluga priporočujoč in šireč „la dolce lingua del si“, kakoršne pač ne govore v njega domačiji — kršni Istri —, oglašá se v laškem časopisu „Il Mattino“ ter na dolgo in široko pretresa in uči okoličanske učitelje, kako naj širijo in poučujejo „la bella lingua italiana“, ki so predava na okoličanskih šolah kot predmet poleg „materinega“ jezika. Čudno, da rečeni g. pedagog nikjer v svojem spisu ne imenuje slovenščine — katero pač vendar umeva pod imenom „lingua materna“ — a izraza „lingua slovena“ se ogiblje, kakor hudobec blagoslovljene vode. Uzrok pa kmalu izvemo, kajti koncem spisa priporoča čitateljem naročevanje svojega navoda, kako vpešno učiti laščino na okoličanskih šolah, izišlega iz njegovega peresa in kojega čisti dobiček voli g. učitelj „di campagna“ društvu „Lega nazionale“. Brez dvojbe bi gospodje od „Lege“ knjigo Boninovo obsodili koj na ogenj, ako bi kaj omenjala o Slovencih v tržaški okolici, katerih po njih mislih ni ali vsaj jih po njih prizadevanju enkrat več ne bode. Gledé na navod sam, kako vpešno učiti laščino v okoličanskih šolah, ni nam treba na tem mestu posebej o njem razlagati, ker bilo bi to nepotrebno. Navod je spisan po reku g. pisatelja su-

mega „per uso di tutti quei maestri di campagna, che insegnano con amore ed interesse questa bella lingua quale materia. Per coloro poi che non sono amanti di questa lingua, e che nessun interesse dimostrano per bene insegnarla ai fanciulli alle loro cure affidati (beri: slovenski učitelji na okoličanskih šolah), non c'è al mondo un pedagogo sì sapiente e sì pratico che possa dar loro una traccia qualunque“. G. pisatelju povemo le to, da ljudskih šol namen je, priučiti otroku čitanje, pisanje, računjanje in nekoliko družih za življenje potrebnih stvari — in to na podlagi materinega jezika (v tržaški okolici slovenskega); ljudska šola ni nikaka akademija za poučevanje jezikov — torej je laščina na okoličanskih šolah tudi kot predmet brezpotrebna in usiljena po nadvladajoči stranki; — učiti okoličanske učitelje, kako morajo uboge otroke mučiti s tem tujim jezikom, pravi se: ne poznati prvih pedagogičkih načel, ali drugače: otroke vezati in vodo v morje vlivati. — Od nepristranosti g. B. pa bi morali pričakovati, da nam v kratkem napiše navod, kako vpešno učiti slovenščino po okoličanskih ljudskih šolah.

Shoda ob osnovi „Rojskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročtvom, ki se je vršil minolo nedeljo v Rojanu, udeležilo se je precejšnje število domačincev; a pogrešali smo gospode iz mesta. Predčitala in razpravljala so se pravila ter sprejele nekatere spremembe. Slednjic se je volil začasni odbor, kojega namen je potrebno poskrbeti, da društvo čim prej začne svoje delovanje. Povsod, kjer snujejo enaka društva, pokazala so se vpešna in ljudstvu vlekorišna. Osobito procvitajo po Češkem v Nemčiji in po Italiji, in vsem je pač znano plodonosno delovanje takozvanega „Banco operaio“ v Trstu, ki deli letoma visok dobiček (do 21%) svojim zadružnikom. Ne dvojimo, da bodo tudi Rojančani in drugi okoličani in slovenski mestjani pridno pristopali k prvemu konsumnemu in posojilnemu društvu v Rojanu. Društveni dele se v delničarje, ki plačajo ali naenkrat ali v mesečnih obrokih po najmanj 2 for. svoto 30 for., kot delnico in hranilce, ki plačujejo najmanj po 30 kr. na teden. Pristopnina znaša 2 for. ter se lahko vplača v dveh enasih obrokih. Kdor želi pristopiti, naj se javi v nedeljo pop. od 4—5. v pevski šoli društva „Zarja“ v Rojanu pred cerkvijo. Ud je lahko vsakdo brez razlike starosti in spola. Pogoji so torej jako ugodni ter je možno najubožnejšemu delalcu prihraniti si sčasoma lepo svotico, pri tem pa se udeleževati društvenih pravic, namreč: jemati posojila in sčasoma tudi kupovati v zadružnem skladišču konsumno blago. Čisti dobiček se pa koncem leta razdeli mej ude. Priporočamo torej slovenskim okoličanom in mestjanom obeh spolov, da se obilno prijavijo, da more društvo čim prej začeti svoje dejansko delovanje.

„Tržaški Sokol“. Radi posebnih razmer izvršile so se nekatere premembe v sestavi odbora tega društva. Podstarosta je brat Vekoslav Kalister, tajnik brat Ljudovit Furlani in blagajnik brat Ivan Knava.

Prijatelji pokojnega, nepozabljivega nam Ivana Dolinarja nabrali so malo svotice, a katero so plačali edno sv. mašo v spomin petletnice njegove smrti in to v cerkvi Sv. Antona novega v nedeljo dne 7. t. m. ob 11. uri pr. p. Prebitek f. 12 darujejo s istim namenom družbi Sv. Cirila in Metoda. Ker so nekateri izjavili, da naj bi imena darovateljev ne prišla v „Edinost“, smo to opustili. Zahvaljujoč se „Edinosti“, „Brivcu“, darovateljem in udeležencem sv. maše, zakličemo: slava Dolinarjevemu spominu. Za nabiratelje: **Kravos**

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti, oziroma za otroški vrt v Rojanu, nabralo se je v nedeljo 7. t. m. pri veselici „Adrije“ v Barkovljah 1 gl. 50½ nč.

Iz listre se nam poroča da so v nedeljo po vsem slovanskem delu volilnega okraja bivšega državnega poslanca gosp. Vergottinija goreli kresci. Povsodi sicer obžalujejo, da se ni poklical v državni zbor gosp. dr. Laginja, kojega je istinito smatrati faktično izvoljenim, vendar je veselje obče, da se je vsaj v toliki meri dalo zadoščenja žaljenemu pravemu čutu velike večine prebivalstva.

Izrednega občnega zbora „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ udeležilo se je zadostno število članov, da se je moglo obravnavati o premembi pravil, navetovani po odboru društva. Dotične premembe vsprejele so se jednoglasno. Ker sta se oba tajnika odpovedala na tej časti, vršila se je pri tem občnem zboru potrebna popolnina volitev. Voljena sta bila: I. tajnikom Josip Krmpotič, II. tajnikom pa Fran Trpin. Za drugo vodstveno svetovalko izvolili so gospo *Teresijo Metlikovič*.

Veselic pevskega društva „Adrija“, koje je društvo to priredilo v nedeljo, se je kaj blagodejno razlikovala od prejšnje. Vse pevske točke — tako možke kakor mešane zборе — izvršili so povsem polvoljno. Tega večera preverili smo se, da je g. Hrabr. Ražem izredno marljiv in trudoljubiv pevovodja, kajti on ne vežba samo svojih odraslih pevcev, ampak skrbi tudi vestno za pevski naraščaj. Mali dečki in deklice pojejo res tako precizno, da kaj boljšega niti ne bi smeli zahtevati. Gregorčičevo „Pri zibel“ deklamovala je mala Milka Martelančeva tako dražestno, da je donela mali deklamovalki burna pohvala. Za razmere na deželi izredno prikladno igro „Kje je meja?“ izvrševali so sami domači diletantje in je vzbujala obilo smeha. Samo to bi svetovali igralcem, da se ne zanašajo preveč na šepetalca. Veselice udeležilo se je kacic 350 ljudi in menimo, da je vodstvo društva tudi z materialnim vseh povsem zadovoljno. — Društvo „Adrija“ je pokazalo, da je povsem na svojem mestu in da je čisto nič ne motijo polena, koje se mu na pot mečejo se dobroznane strani. Pri prosti zabavi pelo je tudi korporativno došlo društvo „Hajdrih“.

„Katoliško podporno društvo“ v Bar-kovljah, katerega pravila je potrdilo te dni tukajšnje sl. ces. kr. namestništvo, bode imelo svoj občni zbor v nedeljo, 14. t. m. ob 9. uri zjutraj v prostorih krčme „Pri društvu“.

Odprto pismo glavnemu ravnateljstvu privil. južne železnice.

Slavno ravnateljstvo!

Podpisani prosi, da bi slavno ravnateljstvo zaukazalo svojim podrejenim uradnikom, da bi nekoliko uljudneje postopali se strankami.

Dne 6. t. m. odposlal sem po južni železnici nekaj blaga. Ko pridem po postnico, napali so me uradniki, da ne razumejo tega (slovenskega) jezika in da naj si poiščem tolmača. Menim, da bi uradniki morali razumeti stranke, kajti uradniki so radi strank tu, ne pa stranke radi uradnikov.

Menim, da bi tudi železnice morale nekoliko uvaževati zakone enakopravnosti. Prosil bi slavno ravnateljstvo, da prisili svoje uradnike do priučenja tom zakonom, ako jih ne poznajo. **J. Jajčić.**

Angleško brodovje došlo je včeraj v Trst. Brodovje to ostane kakih 8 dni v Trstu ter odpljuje potem v Pulj.

Procesija kronanja Matere Božje, koja se je v nedeljo vršila iz mesta na Repentabor, bila je sijajna, udeležba pa uprav ogromna. Udeležili so se je na tisoče meščanov in okoličanov. Po vsej poti pridruževali so se novi verniki, takó, da je procesija, priselša v Repentabor, brojilo kakih 13 tisuč pobožnih. Osebito na Opčinah, katero selo je bilo zares prekrasno odičeno, pridružila se je velika množica. Mejpotoma vršile so se pobožne molitve in petje. V Repentaboru bila je sv. maša in propoved na planem poleg starega farovža. Vsa slavnost izvršila se je v najlepšem redu.

Izpred sodišča. Pred tukajšnjim deželnim sodiščem vršila se je včeraj kazenska obravnava proti trgovcu Albertu Segrè-ju in zavarovalnemu uradniku Josipu Jeklinu, radi dvoboja. Radi skrivide zločina dvoboja so pa zatoženi: trgovec Alfred Politzer in Julij Ventura; konečno radi udeležbe po §. 164: glavni urednik „Indipendeteja“, dr. Izidor Reggio, glavni urednik „Piccola“ Teodor Mayer, posestnika Alfred Panfili in Alfred Cesare. Dvoboj se je vršil v „kampanji“ Avgusta Politzerja v Kolonji. Povod dvoboju bil je ta, da je Jeklin založil Segrè-ju krepko zausnico in sicer na borznem trgu. Segrè je zahteval po dru. Reggio in Mayerju, da Jeklin izreče obžalovanje na tem, kar se je dogodilo, Jeklin pa ni hotel nič čuti o tem ter je izjavil, da določje svoji priči Alfreda Panfilija in Alfreda Cesare. S tem je izjavil, da želi dvoboja. Kot mesto dvo-boja določil se je rastlinjak v „kampanji“ g. Politzerja. Dvoboj se je vršil dne 6. februarja t. l. Navzoči sta bila oba nasprotnika, sekundanti, dva zdravnik in kot nepristranska gg. Politzer in Julij Ventura. Jeklin je bil ranjen na prsih; rana je bila težka in nevarna.

Sodišču je predsedoval deželni sodnijski svetnik Doljak; zatožbo jo zastopal višji državni pravdnik Taddei. Zagovorniki so bili: za Panfilija dr. Feriancich, za Segrè-ja in Politzerja dr. Righetti, za Jeklina dr. Martinolich, za dr. Reggio in Ventura dr. Venezian in za Cesare dr. Cosolo.

Sodišče je spoznalo vse zatožence krivimi in so dobili: Jeklin 6 mesecev, Segrè 5, dr. Reggio in Mayer po 2 meseca, Panfili in Cesare po 6 tednov, Politzer in Ventura po jeden mesec ječe.

„Slovanskega Sveta“ 11. št. ima naslednjo vsebino: 1. Nemški uradni jezik. 2. Razne liturgije (specialno sv. maša). 3. Ruske drobtinice. 4. Vroč Krsta pri Savici. V cirilici. 5. Rossija i Europa. 6. Ilirstvo med Slovenci. 7. Dopis iz Trsta. 8. Pogled po slovanskem svetu. 9. Književnost.

Bratje „Sokoli“!
V soboto ob 8 1/2 zvečer je v prostorih „Del. podp. društva“ posvetovanje radi izletov, ki se imajo letos prirediti. Pozivljemo vas, da se v mnogobrojnem številu udeležite tega posvetovanja. Na zdar!
ODBOR.

Javna zahvala.
Podpisana se tem potem srčno zahvaljuje onim p. n. gg., koji so se, priredivši v ta namen sv. mašo, spominjali mojega pok. soproga Ivana ter tudi druge opozorili na 5. obletnico njegove smrti. Najsrčnejšo zahvalo izrekam vsem udeležencem sv. maše. Bog plati!
V TRSTU, dne 8. junija 1891.
Katerina vdova Dollnar.

Riunione Adriatica di Sicurtà
v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in na morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.
Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1890.
Glavnica društva gid. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje „ 10.754.305 91
Premijna rezerva zavarovanja proti ognu „ 1.612.910 22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju „ 33.594 10
Rezerva zavarovanja proti toči „ 200 000—
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) „ 163.786 21
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) „ 137.573 85
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje „ 250.000—
Občna rezerva dobičkov „ 1.127.605 98
Urad ravnateljstva:
Via Valdivitvo, br. 3 (v lastnej hiši)

V najem
se odda ali proda hiša štey. 64 v v Koprivi na Krasu s 4 sobami, kuhinjo, štaló, vodnjakom. Več se izve v Ricmanjih h. št. 26. 3—3

Naznanilo.

Udano podpisani naznanjam častitim cerkvenim oskrbništvom in slavnemu občinstvu, da sem otvoril na Solkanski cesti št. 9 lastno voščarnico. — Izde-lujem in prodajam sveče iz pristnega in garantovanega čebelnega voska, kakor tudi sveče nižje vrste, kakeršne so v navadi za stransko razsvetlavo cerkva, pri pogrebih itd.

Prizadeval si bodem, da svoje častite odjemnike zadovoljim z dobrim blagom, točno postrežbo in kolikor možno nizko ceno. Priporočevaje se za blagohotno podporo bilježim se

z najodličnejšim spoštovanjem
4—2 JERNEJ KOPAČ,
Solkanska cesta št. 9, v Gorici.

Naznanilo.

Dutovljanski mladeniči priredijo dne 29. junija t. l. veliko veselico z godbo in plesom na prostem v jako priljubljenem gojzdu v Bercih med Dutovljami in Tomajam v spomin dovršenja tamkajšnega velikega vodnjaka.

Začetek veselice točno popoldne do 9. ure zvečer. K obilni udeležbi se uljudno vabi prijatelje veselice.

3 3 Veselični odbor.

Peronospora (pál)

Sikalica Vermorel

s priznanim sredstvom za skanje pri visokih in niskih trtah. Posoda je vsa iz rudečega bakra. Delo je točno izvršeno. Jako koristno o rabi takóčino. Ne utruđi dolavca. Rabi se lahko več let brez da se pokvari.

BOLJE SO OD VSIH DRUGIH.

347 prvih nagrad pri raznih natecanjih. Edini zastopniki za Avstro-Ogersko Vit. Evg. prof. Giordano v Gorici, dož. kmetijska šola, in Henrik Pegan v Trstu, Via Sanità 17. — Cena prosto carine f. 22. — Brezplačni zamot. — Franco na postajah v Gorici ali v Trstu; v Trstu tudi na brod. Plača se napred. 6—10

Spomladansko zdravljenje

najboljšo je s čajem iz tavžentrož (millefiori) kri čisteče in neprekoaljivo sredstvo zoper palenje v želodcu, hemoroidalne bolezni itd. — Zavitek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 nov., dobi se edino v 6 10

odlikovani lekarni Praxmarer (telefon 207) Al due Mori, Piazza Grande. Poštne pošiljatve izvršujejo se neutegoma. Čuvati se je treba ponarjenega zdravila.

Candee-ve škropilnice

proti peronospori od mnogih strani za najboljše spoznane, se dobivajo le pri

Živic in družb. v Trstu

— 9 ulica Zonta 5

po lanski niski ceni. — Dobivajo se tudi izvrstne žvepljalke za trte in in vsakovrstni stroji za kmetijstvo; mlatilnice in čistilnice za žito, stiskalnice za grozdje in tropine, mlini za grozje, sesalke itd.

Priporočja se omenjena tvrdka vsem rojakom za obilne naročbe.

Krasno uzorke na privatno naručitelje 20—17 badava i franco. Jošte navidjene knjige uzoraka za krojače nefrankirano i us ulozak od 20 for., koji će se nakon ovršene naručbe uračunati.

Tvari za odjela.

Peruvian i Dosing za visoko svećenstvo; propisane tvari za c. kr. činovničke uniforme; te za veterane, vatrogasce, sokolaše, livrè; sukno za biljard i igrače stolove, loden i nepromočne lovačke kapute, tvari koje se peru. Plaid za putnike od 4 14 l. d.

Tko želi kupiti jeftine, poštene, trajne, čisto vunene suknene tvari nipošto jeftine cunje, štano ih posvud nudjaju, te jedva podnose krojačke troškove, neka se obrati na

IV. Stikarofsky-a u Brnu.

Veliko skladište sukna Austro-Ugarsko. U mojem stalnom skladištu u vriednosti od 1/2 milijuna for. a. v. te u mojoj svjetskoj poslovnici j-st pojmljivo, da preostane mnogo odrezaka; svaki razumno misleći čovjek mora sam uviditi, da se od tako malenih ostanaka i odrezaka nemože poslati uzorke jer nebi uz koju stotinu naručala uzorak u kratko ništa preostalo, te je ono usljed toga prava alleparija, kad tvrdko sa suknom objelodanju uzorke odrezaka i ostanaka, te su u takovih slučajevih odrezci uzoraka od komada, nipošto od ostanaka; nakane takovog postupanja jesu bjelodane. — Odrezci, koji se nedopadaju, zamjenjuju se ili se povratu novac. Kod naručbe treba navesti boju, duljinu i cimu.

Pošiljke jedino uz poštarsko pouzetje preko 10 for. franko. 17—24
Dopisuje u njemačkom, mađarskom, češkom, poljskom, italijanskom i francuskom jeziku.

AVGUST BRUNNER

TRST

Via Conti številka 6 a.

Tovarna strojev in žezolovnica
Die Maschinen-Fabrik und Eisengieserei von August Brunner
übernimmt alle einschlägigen Arbeiten als: MASCHINEN, PRESSEN, PUMPEN, GITTER, SAULEN, R. HREN, grössere und kleinere REPARATUREN. Nach dem Inlande zollfrei.
Za notranje dežele prosto carino.

Telefon št. 291. 3 12

P. n.

18 18

Podpisana tovarna pohištva usoja si javljati, da se bodo prodali zaradi preselitve vsi njeni izdelki: spalne sobe, obedne sobe, pohištvo za salone, za pisarnice, za kuhinje in predsobe pod pravo vrednostjo, da se prihranijo stroški selitve. Priporočajoe slavnemu občinstvu okoriatiti se s to ugodno priliko, bilježim preponižno

Ignac Kron

TRST — Via del Teatro številka 3 — TRST.

CARLO PIRELLI

mejnarodni agent in speditér

Trst, Via Arsenale št. 2.

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po niskih cenah in na vse kraje.

5—18